

Teritorijalni foksu projekta su opštine **Sanski Most** (FBiH) i **Oštra Luka** (RS) koje su tokom poplava iz 2014. godine pretrpjele značajne štete. Prema procjenama opštinskih vlasti, poplave su nanijele štetu opštini Sanski Most u iznosu od oko 11 miliona BAM. Poplavljeno je 2075 stambenih i drugih objekata te 1531 ha poljoprivrednog zemljišta, uništeno je 3.5 km putne infrastrukture, oštećena su 2 mosta, dok je pod vodom bilo oko 2000 ha zemljišta. Također, nakon poplava se pojavilo 14 klizišta predstavljajući dodatnu opasnost za život i zdravlje stanovništva, kao i materijalna dobra. U opštini Oštra Luka su lokalni putevi bili u izuzetno lošem stanju nakon poplava, dok je procjenjena šteta u iznosu od 650 000 BAM.

DELEGACIJA EVROPSKE UNIJE U BiH

Skenderija 3a

+387 (0)33 254-700

+387 (0)33 666-037 (FAX)

delegation-bih@eeas.europa.eu

www.europa.ba

Evropsku uniju čini 28 zemalja članica koje su odlučile postepeno povezivati svoja znanja, resurse i subbine. Zajednički su, tokom razdoblja proširenja u trajanju od 50 godina, izgradile zonu stabilnosti, demokratije i održivog razvoja, zadržavajući pritom kulturnu raznolikost, toleranciju i lične slobode. Evropska unija posvećena je dijeljenju svojih postignuća i svojih vrijednosti sa zemljama i narodima izvan svojih granica.

Ova publikacija je urađena uz pomoć Evropske unije. Sadržaj publikacije je isključiva odgovornost Centra za sigurnosne studije i ni u kom slučaju ne predstavlja stanovišta Evropske unije.

Ovaj projekat finansira
Evropska unija

Centar za sigurnosne studije - BiH
Centre for Security Studies - BH

Projekat implementira
Centar za sigurnosne studije
www.css.ba

Poplave u Bosni i Hercegovini

Poplave spadaju među najučestalije i najdestruktivnije prirodne nepogode na Zemlji. Nastaju kao posljedica neuobičajeno velike količine vode na određenom mjestu zbog djelovanja prirodnih sila ili drugih uzroka.

Većini poplava treba nekoliko sati ili dana kako bi nastale, pružajući dovoljno vremena lokalnom stanovništvu za pripremu i evakuaciju. Druge nastaju brzo, uz malo upozorenja te predstavljaju izuzetnu opasnost za cijelokupno okruženje nastanka.

Od 14. do 19. maja 2014. godine, Bosnu i Hercegovinu (BiH) su pogodile razarajuće poplave uslijed obilnih kišnih padavina – radilo se o najvećem zabilježenom nivou padavina u posljednjih 120 godina. Prema podacima hidrometeoroloških zavoda u BiH, u nekim područjima zemlje ukupno je pao više od 250 litara kiše po metru kvadratnom tokom naznačenog perioda. Takve padavine izazvale su iznenadno i obilno plavljenje rijeka Bosne, Drine, Une, Sane, Save i Vrbasa, kao i njihovih pritoka, ali i pojavu brojnih klizišta.

Određene procjene ukazuju da je prirodna nepogoda zahvatila oko jednu trećinu državne teritorije, dok su se negativni efekti odrazili na više od milion stanovnika. Prema podacima sadržanim u izvještaju „Procjena potreba za oporavkom“, u čijoj izradi su učestvovali svi nivoi vlasti u BiH uz tehničku i finansijsku podršku Evropske unije, Svjetske banke i Ujedinjenih naroda, 25 osoba je izgubilo život tokom nepogode, dok je blizu 90 000 ljudi moralo napustiti svoje domove. Također, procjene ukazuju da je 81 opština pretrpjela štete i gubitke te socijalne i/ili ekološke efekte različitog stepena – štete i gubici se procjenjuju na blizu 4 milijarde BAM.

Posebnu opasnost za sigurnost lokalnog stanovništva, kao i sami proces obnove i oporavka, predstavljaju mine, neeksplodirana ubojna sredstva i oznake od minskih opasnosti, koje su tokom poplava i klizišta dislocirane s već identificiranih lokaliteta.

Ciljevi projekta

Glavni cilj projekta je podrška oporavku poplavama pogodjenih lokalnih zajednica (Sanski Most i Oštra Luka) te unapređenje nivoa opremljenosti i obučenosti sistema za rano upozoravanje od prirodnih katastrofa. Pored navedenog, projekt ima i nekoliko specifičnih ciljeva:

- Unaprijediti razmjenu informacija između subjekata sistema zaštite i spašavanja opština Sanski Most i Oštra Luka;
- Poboljšati javnu svijest i pripravnost svih uključenih subjekata;
- Poboljšati postojeće procedure i/ili donijeti nove;
- Bolja pripravnost, opremljenost i interoperabilnost interventnih timova;
- Nabavka knjižnog fonda za biblioteke i škole; i
- Poboljšanje sistema praćenja vodotoka rijeke Sane.

Glavne projektne aktivnosti

- Predstavljanje projekta i uspostavljanje uspješne saradnje s opštinama;
- Priprema i organizacija tri javna događaja;
- Izrada informativnog i edukativnog materijala;
- Analiza osjetljivih područja ugroženih prirodnim i ljudskim faktorima;
- Izrada karte osjetljivih područja;
- Izrada i diseminacija edukativnih vodiča za postupanje građana i privrednih subjekata u slučaju poplava;
- Izrada Akcionog plana za pomoć u revitalizaciji obrazovanja, zaštite životne okoline i poboljšanja nivoa opremljenosti i obučenosti sistema za rano upozoravanje od prirodnih katastrofa;
- Implementacija Akcionog plana; i
- Promocija rezultata.

Rezultati projekta

- ✓ Uspostavljena saradnja između ciljnih grupa projekta i unapređena razmjena informacija između njih;
- ✓ Uspostavljen tim za izradu Akcionog plana revitalizacije kapaciteta sistema ranog upozoravanja, obrazovnog sektora i zaštite životne sredine;
- ✓ Urađena analiza ključnih polja za akciju, karta osjetljivih područja i edukativno-informativni materijal;
- ✓ Karta osjetljivih područja predstavljena građanima;
- ✓ Povećan nivo svijesti o mjerama odgovornog postupanja za upravljanje i ponašanje u kriznim situacijama;
- ✓ Obnovljen uništeni bibliotekarski fond knjiga i unaprijeđen sistem zaštite životne sredine; i
- ✓ Nabavljen dio opreme sistema zaštite i spašavanja uništen tokom poplava i u toku provođenja mjera zaštite i spašavanja.

Ciljne grupe

- ✓ Predstavnici civilnih zaštita;
- ✓ Predstavnici opština;
- ✓ Predsjednici mjesnih zajednica;
- ✓ Predstavnici obrazovnih i kulturnih ustanova; i
- ✓ Predstavnici privrednih subjekata i stručnih ustanova.

